

Consultare publică privind coordonarea sistemelor de securitate socială în UE: drepturile dumneavoastră atunci când vă stabiliți în altă țară din Europa

Rezultatele consultării vor fi utilizate în cadrul lucrărilor pregătitoare pentru o posibilă revizuire a normelor UE privind coordonarea sistemelor de securitate socială. Această inițiativă face parte din „pachetul privind mobilitatea forței de muncă”, inclus în programul de lucru al Comisiei pentru 2015 (http://ec.europa.eu/priorities/work-programme/index_en.htm).

SPUNEȚI-NE PĂREREA DUMNEAVOASTRĂ

Această consultare publică lansată de Comisia Europeană se adresează tuturor cetățenilor și organizațiilor din UE.

DESPRE CE ESTE VORBA?

În calitate de cetățean al UE, aveți dreptul să lucrați în orice stat membru al UE și să locuiți acolo în acest scop.¹

Normele UE de coordonare a sistemelor de securitate socială au fost elaborate pentru a proteja drepturile cetățenilor care se stabilesc în altă țară din UE², garantând că drepturile lor de securitate socială nu se pierd odată cu părăsirea țării de origine. Dacă vă mutați pentru a lucra sau a locui în altă țară din UE, probabil că veți deveni afiliat la un alt sistem de asigurări sociale. Sistemele de securitate socială sunt diferite, de exemplu în ceea ce privește prestațiile care trebuie acordate, condițiile de eligibilitate, modalitatea de calculare a acestor prestații și quantumul cotizațiilor care trebuie plătite. Legislația UE, în special Regulamentul (CE) nr. 883/2004, stabilește norme și principii comune care vizează coordonarea drepturilor de securitate socială dobândite în diferite țări. De exemplu, acestea prevăd că nu puteți fi afiliat la mai multe sisteme de asigurări sociale în același timp, că perioadele în care ați cotizat în diferite țări sunt cumulabile și că prestațiile la care aveți dreptul vă pot fi plătite în altă țară din UE.

Primele norme UE de coordonare a securității sociale au fost adoptate în 1958. Ulterior, acestea au fost actualizate de multe ori, iar domeniul lor de aplicare a fost extins pentru a include mai multe prestații de securitate socială și mai multe grupuri de persoane mobile, inclusiv membrii de familie ai lucrătorilor și persoanele inactive.

Comisia ia în considerare posibilitatea de a le actualiza din nou, pentru a se asigura că normele de coordonare a securității sociale reflectă evoluțiile politice, economice și sociale din țările UE. Sunt avute în vedere, în special, prestațiile familiale și indemnizațiile de șomaj. În plus, Comisia este interesată de opinia dumneavoastră privind normele de coordonare a securității sociale în cazul detașării lucrătorilor care desfășoară activități salariate sau independente.

DESPRE CE NORME ESTE VORBA MAI EXACT?

Prestațiile familiale

Prestațiile familiale sunt prestații în natură sau în numerar menite să acopere cheltuielile familiale în temeiul legislației privind securitatea socială a unui stat membru. Conceptul de prestații familiale este amplu. Acesta include alocațiile pentru creșterea copilului (sau prestațiile parentale), menite să ajute părinții să se dedice creșterii copilului și să acopere alte costuri legate de îngrijirea și creșterea acestuia sau să

¹ Prin stat membru al UE se înțelege: Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, Regatul Unit, Republica Cehă, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Țările de Jos, Ungaria. Aceste norme se aplică, de asemenea, Islande, Liechtensteinului, Norvegiei și Elveției (și cetățenilor lor).

² Normele de coordonare a securității sociale se aplică în toate țările UE, precum și în Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

atenueze dezavantajele financiare pe care le implică renunțarea la venitul dintr-o activitate profesională. Alocațiile pentru îngrijirea copilului (prestațiile plătite părinților care lucrează pentru a-i ajuta să acopere costurile de îngrijire a copilului/copiilor), intră, de asemenea, în categoria prestațiilor familiale din sfera de aplicare a normelor de coordonare a securității sociale.

Prestațiile familiale variază de la o țară la alta. Statul care are obligația de a le furniza se stabilește în funcție de situația familiei. De exemplu, dacă un părinte lucrează într-o țară, iar familia sa locuiește în alta, prestațiile familiale vor fi plătite, în mod normal, de țara în care lucrează. În esență, membrii familiei sunt tratați ca și cum ar avea reședința împreună cu părintele respectiv în țara în care lucrează. Regulamentul privind coordonarea sistemelor de securitate socială exclude automat orice obligație de ședere prevăzută de legislația națională privind prestațiile familiale.

Dacă familia nu locuiește în țara în care unul dintre părinți beneficiază de asigurări sociale, aceasta ar putea avea dreptul la prestații din mai multe țări - de exemplu, dacă celălalt părinte lucrează în țara în care locuiește împreună cu copiii. Totuși, în practică prestațiile nu se vor acorda de două ori. În aceste situații, țara căreia îi revine obligația de a plăti se stabilește în baza așa-numitelor „reguli de prioritate”. Pentru detalii despre regulile de prioritate, consultați site-ul: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=ro&catId=863>.

Indemnizația de șomaj

Atunci când analizează o **cerere de indemnizație de șomaj**, instituțiile trebuie să țină cont și de perioadele de asigurare realizate în alte țări ale UE, dacă acest lucru este necesar pentru a obține dreptul la prestații. Acest lucru este valabil și în cazul în care solicitantul a fost angajat pentru o perioadă foarte scurtă de timp în țara în care și-a desfășurat ultima activitate.

Normele actuale prevăd că dacă un lucrător rămâne fără loc de muncă, dar nu a acumulat o perioadă suficient de lungă pentru a dobândi dreptul la indemnizația de șomaj în țara în care și depune cererea de șomaj, instituția din țara respectivă este obligată să ia în considerare perioadele de asigurare sau perioadele de încadrare în muncă/de activitate independentă realizate în temeiul legislației oricărui alt stat membru al UE. Această însumare a perioadelor se numește „cumulare”.

Țara în care se depune cererea este obligată numai să cumuleze perioadele de asigurare, de activitate salariată și de activitate independentă realizate într-un alt stat membru în scopul dobândirii unui drept la indemnizația de șomaj, în cazul în care persoana interesată a realizat cel mai recent astfel de perioade în conformitate cu legislația în temeiul căreia se solicită indemnizația. Normele actuale nu specifică durata perioadei de asigurare necesară înainte de aplicarea principiului cumulării.

Vă atragem atenția asupra faptului că principiul cumulării perioadelor poate fi folosit pentru a dobândi dreptul la indemnizație de șomaj, însă nu și la calcularea cuantumului acesteia. Prin urmare, el nu garantează un cuantum mai mare al indemnizației.

Detășarea

Dacă angajatorul vă trimite să lucrați în altă țară, rămâneți asigurat în țara de origine, atâta timp cât îndepliniți condițiile aplicabile lucrătorilor detașați (adică dacă lucrați timp de maxim 24 de luni în țara de destinație, în numele angajatorului al cărui sediu se află în țara de origine). În acest fel se evită schimbările frecvente ale situației dumneavoastră de asigurat, în cazul în care trebuie să lucrați în străinătate pe durate scurte de timp. Aceleași prevederi li se aplică și lucrătorilor independenți care efectuează temporar aceeași activitate profesională (sau una similară) într-o altă țară.

OPINIA DUMNEAVOASTRĂ CONTEAZĂ!

Contribuția dumneavoastră la evaluarea normelor actuale este de o importanță capitală. Ați fost în situația de a lucra sau locui în altă țară decât cea de origine? Doriți pur și simplu să vă exprimați opinia privind normele care se aplică în astfel de situații?

Trimiteți-ne observațiile dumneavoastră în perioada 14 iulie - 6 octombrie 2015. Comisia va face un rezumat al tuturor răspunsurilor primite, care va fi publicat on-line. Acesta nu va conține numele respondenților.

CUM PUTEȚI PARTICIPA

Completați **acest chestionar** în orice limbă oficială a UE (nu vă va lua mai mult de 20 de minute).

MAI MULTE INFORMAȚII DESPRE NORMELE UE PRIVIND PRESTAȚIILE FAMILIALE

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=ro>

MAI MULTE INFORMAȚII DESPRE NORMELE UE PRIVIND INDEMNIZAȚIILE DE ȘOMAJ

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=ro&catId=862>

Aveți întrebări despre această consultare?

Trimiteți-ne un e-mail la adresa:

EMPL-CONSULTATION-SOCIAL-SECURITY@EC.EUROPA.EU

Declinarea responsabilității

Acest document de consultare angajează numai serviciile Comisiei Europene implicate în elaborarea sa. Textul a fost redactat cu scopul de a primi comentarii din partea cetățenilor și nu impune forma finală a unei eventuale decizii a Comisiei.

Pentru a afla cum vom prelucra contribuția și datele dumneavoastră cu caracter personal, vă invităm să citiți **declarația specifică de confidențialitate**.

Vă mulțumim pentru participare și vă rugăm să transmiteți mesajul mai departe!

Să începem...